

Veiledning i Excelsau 2020

Excelsau er i første rekke ment som et tilbud til deg som søker om rovvilterstatning. Dersom du prøver Excelsau er vi takknemlige for tilbakemeldinger som gjør at vi kan forbedre og forenkle. Excelsau skal hjelpe deg å gi Fylkesmannen de opplysninger vi trenger for å vurdere søknad om erstatning for tap til rovvilt. Ta kontakt om du har forslag til forbedringer, problemer med utfyllingen, spørsmål til skjemaet, eller ønsker om hva som bør inngå i Excelsau.

Tips i Excelsau

Arkfaner

Nede til venstre på Excelarket kan du velge mellom arkene Excelsau og Eksempel. Det er i Excelsau du skal fylle inn dine data. Eksempel er ment som veiledning. Etter som du fyller inn data i Excelsau får du oppsummeringer i arkfanen «Oppsummeringer Excelsau». Merk at det er bare i arkfanen Excelsau du har tilgang til å redigere.

Hjelpetekst

Når du trykker i cellene i Excelarket får du opp en tekst som er ment å hjelpe deg med utfyllingen.

Liste

Når du trykker i en celle kommer det en pil til syne til høyre for cellen, trykk på pila for å få opp listen der du kan velge riktig verdi. Du kan bla nedover i listen ved å bruke piltastene i feltet, eller ved å trykke på klossen mellom pilene og dra denne opp eller ned. Du kan også skrive inn verdiene som er angitt i listen på vanlig måte. Du kan ikke skrive inn noe som ikke inngår i listen, men i merknadsfeltet kan du skrive alt.

Sauerase

Sauerase kan du føre øverst under eier. Har du to eller flere raser kan du enten fylle ett skjema for hver rase, eller du kan føre som vist i eksemplet, hvor sauer i rad 6 til 21 er Norsk kvit sau, mens sauer fra og med rad 22 er Gammelnorsk sau.

Kolonnene

Dyr nr.

Lam skal føres rett under søya, slik at mor med lam kommer i rekkefølge. Eventuelle fosterlam føres under den søya de slippes med. Voksne dyr skal angis med fem siffer, lam skal angis med ett til fire siffer. Null kan ikke brukes som første siffer. For voksne dyr, bytt ut eventuell null som første siffer, med siste tall for dyrets fødselsår. Er søya født i 2015, så skriv 5 som første siffer. Er søya født i 2011 eller tidligere så skriv 1 som første siffer. Om lammet er dødfødt eller dør før det får nummer, gis det nr. «9999» (Viktig: bruk fire siffer, ikke bruk fem for da regnes lammet som voksent).

Eventuelle kopplam og lam som er døde før slippdato besetning må føres nederst av de lammene som føres under en søye. Om søya har både kopplam og lam som er døde før slippdato besetning har det ikke noe betydning hvem av disse som føres lengst ned. Det viktige er at det ikke kommer lam som slippes på beitet med søye, under et lam av samme søye som er kopplam eller død før slippdato, for da blir det feil i oppsummeringene. Etter å ha fylt inn alle slippdatoene får du gjennomsnittlig slippdato utmark i arkfanen «Oppsummeringer Excelsau», det er denne gjennomsnittsverdien som avgjør hva som er din slippdato besetning. At det er nødvendig å føre lam som slippes på utmarksbeite før eventuelle kopplam eller lam som døde før slippdato besetning, er en av svakhetene vi håper å luke ut til neste år.

Er dyret en voksen vær føres dette på samme måte som søyer uten lam, skriv «ja» i kolonnen «Vær».

Fødselsdato

Fødselsdato skal fylles ut for lam, for søyer skal denne stå tom. Fødselsdato kan velges fra listen eller skrives inn slik: dd.mm.åååå. Dersom fødselsdatoen er utenfor intervallet i listen, skrives denne inn i merknadsfeltet.

Kopp-/Fosterlam

Dersom lam tas som kopplam eller fosterlam skal du oppgi dette. Om søya har forsterlam skal nr. til biologisk mor skrives i merknadsfeltet.

Vær

Om du ønsker å holde oversikt over hvilke lam som er værlam kan dette føres her.

Slippdato utmark

Her fører du dato for når dyret ble sluppet på utmarksbeite. Om dyret ikke slippes på utmarksbeite lar du denne stå tom. Du kan velge slippdato fra listen, eller skrive dette slik: dd.mm.åååå. Om slippdato er utenfor intervallet i listen, skriver du denne inn i merknadsfeltet. Dersom du søker rovvilterstatning er det den gjennomsnittlige slippdatoen til utmark du skal oppgi som slippdato besetning. Det er antall levende dyr i besetningen ved denne gjennomsnittsdatoen du skal oppgi som besetning ved slipp. Om kopplam senere på sommeren slippes på utmarksbeite, så før slippdato i merknadsfeltet, men ikke i kolonnen slippdato utmark.

Vekt ved slipp, kg

Denne kolonnen gjelder kun lam. Du bør veie lammene samme dag som de blir sluppet på utmarksbeite. Blir de veid en annen dag, skriver du dato for veiing inn i merknadsfeltet. Anbefalt minste lammevekt ved slipp på utmarksbeite er 10 kg.

Tapsårsak

Her kan du velge mellom fire ulike tapsårsaker. Er dyret tapt eller savnet skal du velge tapsårsak her. Dersom ingen tapsårsak passer helt, kan dette forklares i merknadsfeltet. Om dyret kommer til rette etter at listen er levert, skal Fylkesmannen bli informert. Om dyret dør før slippdato besetning, må du velge tapsårsak død før slippdato besetning. Det er viktig for at oppsummeringene skal bli riktige.

Sanket

Dersom du vil føre oversikt over når dyrene er sanket, kan du føre dato for sankingen her. Dato kan du velge fra listen eller skrive inn slik: dd.mm.åååå. Om sankedato er utenfor intervallet i listen, skrives denne i merknadsfeltet.

Slaktet/tatt ut av besetning

Om du ønsker kan du føre de dyrene du ikke har med videre i besetningen her.

Merknad, helse- sykdomsinformasjon

I dette feltet kan du føre utfyllende opplysninger, for eksempel om kadaverfunn, sykdom, eller tapsdato. Ved søknad om rovvilterstatning er det krav om at helse/sykdomsinformasjon gis i individlistene, denne informasjonen kan skrives i merknadsfeltet.

Kommentar

Her kan du føre utfyllende kommentarer.

Oppsummeringer

Gjennomsnittsverdier

Disse finner du etter å ha ført inn data for fødselsdato, slippdato utmark, vekt ved slipp og sankedato. Disse gjennomsnittsverdiene kan du oppgi i søknadsskjemaet for erstatning.

Tapsårsaker

Viser antall dyr tapt til de tre ulike kategoriene; *død i fjøs etter slippdato besetning*, *død på innmarksbeite etter slippdato besetning*, samt *tapt i utmark etter slippdato besetning*. *Sum tap* viser summen av disse tre tapsårsakene. Denne summen skal normalt være den samme som totaltap i søknad om rovvilterstatning. Dyr *død før slippdato besetning* regnes normalt ikke med i totaltapet ved søknad om erstatning, det er fordi *slippdato besetning*, er referansedatoen ved søknad om rovvilterstatning. Et unntak er dersom du søker rovvilterstatning for dyr som har dødd mellom 1. november året før, og besetningens slippdato. I så fall må du oppgi dette i merknadsfeltet.

Besetning

Her har du oversikt over antall lam og voksne, og hvor mange dyr som har dødd før beiteslipp.

Besetning ved slipp er summen av det totale antall dyr i besetningen minus antall dyr som har dødd før slipp.

Dyrekategori

Her får du ytterligere opplysninger om ulike grupper av dyr i din besetning.